

Skudsmaalsbogen en Paategning om, at han er bleven enig med Lyendet om, at Eiendommens Bærneſting ſkal betragtes ſom gjældende i de Sager, der anlægges af Husbonden mod Lyendet, og naar en ſaadan Paategning er indført i Skudsmaalsbogen, ſkal efter det foreliggende Forſlag denne Beſtemmelse være bindende lige overfor den nye Husbond, ſaa at han ſkal møde ved den tidligere Husbonds Eiendoms Bærneſting. Fremdeles foreſlaas der, at ſom Husbonde betragtes ikke blot den, der har et Lyende i ſaſt Ejenſte, men ogſaa Enhver, der giver et Lyende Arbejde, ſelv om Lyendet og Arbejdsgiveren ikke gjenſidig have bundet ſig til hinanden. Derved indbrages ogſaa Dagleierforhold eller en Del af de herhen hørende Forhold under Lyendeforholdet. Lignende Beſtemmelſer foreſlaas indførte lige overfor Fæſtemanden; ogſaa han ſkal foruden at opfylde de Forpligtelſer, der ere paalagte ham ved Lyendeloven, tillige være forpligtet til at møde for den tidligere Husbonds Bærneſting, naar den tidligere Husbond med Lyendet har indgaaet en Aftale derom og indført den i Skudsmaalsbogen. Der lægges fremdeles megen Vægt paa, at der oprettes ſkriftlige Kontrakter ved Siden af denne Indførelſe i og Paategning paa Skudsmaalsbogen, og for at fremme Oprettelſen af ſaadanne ſkriftlige Kontrakter, knyttes der dertil adſkillige Fordele, ſom mærkelig nok udelukkende angaa Husbonden. Man ſkulde ikke tro, at det var Husbonden, der trængte til Opmuntring i ſaa Henseende, men det fremgaar af Forſlaget, at diſſe Fordele udelukkende tilfalde Husbonden. Det foreſlaas ſaaledes, at, naar en ſkriftlig Kontrakt er oprettet, kan en ved Dom ikkendi Erſtattung forlanges indreven ved Eksekution af vedkommende Politimeſter uden Udgift for Domhaveren, og fremdeles foreſlaas det, at det ſtaaer den Husbond, ſom har oprettet en ſkriftlig Kontrakt med Lyendet, frit for, naar Dom er ſalden, at tillægge Politikaſſen den ham hos Lyendet ikkendi Erſtattung, og at denne da ſkal kunne betragtes ſom Bøde og ſølgelig kunne afſones; dog maa det Beløb, der ſkal afſones, ialt ikke overſtige 100 Rd. Naar Husbonden vælger denne Maade at tillægge Politikaſſen den ham hos Lyendet ikkendi Erſtattung, ſkal han ikke kunne ſøge den nye Husbond eller Fæſtemanden og gjøre ſit Krav gjældende hos dem. Det er diſſe nye Beſtemmelſer, der ere foreſlaaede for at ſøge at fremme Oprettelſen af ſkriftlige Lyendekontrakter. Hertil knyttes i Forſlagets § 7 en Del Beſtemmelſer, ſom gaa ud paa at ſikre Husbonden mod Ulydighed eller Brud paa Husordenen fra Lyendets Side. I den Henseende foreſlaas dels Bøderne for den Art Overtrædelſer forhøiede, dels en Udvidelſe af Begrebet af Ulydighed paa forſkjellig Maade; og endelig foreſlaas den Beſtemmelse, at Husbonden ſelv ſkal kunne idømme Lyendet Bøder for Ulydighed. Husbonden ſkal, hvergang Lyendet gjør ſig ſkyldig i et Forhold, der egner ſig til

at ſtraffes med Bøder af denne Art, ſ. Ex. Brud paa Husordenen og deſlige, være berettiget til at tilkjendegive Lyendet, at han vil tilbageholde et Beløb af indtil 10 Rd. af Lønnen til Dækning af Bøden, og er Lyendet ikke tilfreds med denne Kjøndelſe, ſkal det kunne indanke den for Forligsmægleren, der i Forening med Suppleanten ſkal kunne paakjende Sagen, forſaavidt Beløbet ikke overſtiger 3 Rd., men naar der er Tale om et større Beløb, kan Sagen gaa videre til Politiretten. I det Hele foreſlaas der adſkillige Tilføielſer baade af den Erſtattung, Husbonden ſkal have hos Lyendet for Kontraksbrud, og tillige af de Bøder, ſom idømmes. Til dette Forſlag ſlutter ſig en Række Erklæringer fra forſkjellige Landforeninger rundt omkring i Landet, til hvilke Randers Amtshusholdningsſelskab havde ſendt Forſlaget til Betænkning. Der er i Udvalgets Betænkning givet et Uddrag af diſſe Erklæringer, og det vil deraf ſes, at de for en væſentlig Del gaa ud paa at ſlutte ſig til Tanken i Forſlaget fra Randers Amtshusholdningsſelskab, dog med forſkjellige Tilværing, idet Nogle ville ſkærpe Beſtemmelſerne mod Lyendet endnu mere, medens Andre have Betænknelighed ved enkelte af Beſtemmelſerne, og navnlig udtale Erklæringerne ſig imod en af diſſe, nemlig den i § 7, ſom gaar ud paa, at Husbonden ſkal kunne være Dommer i ſin egen Sag. Udvalget har overfor dette Spørgſmaal tilbøieligt ſlutte ſig til Udvalget iſſor. Hele Udvalget er enig med dette i, at denne Beſtemmelse om, at Husbonden ſkal kunne være Dommer i ſin egen Sag, kan der ikke være Tale om at indføre, og ligeledes er det enig om, at adſkillige Enkeltheder i Randersforſlaget og de ſig dertil ſluttede Erklæringer ere utilraadelige. Paa den anden Side er Udvalget enig i, at der er Anſag til at tage hele dette Forhold under Overveielſe og at opfordre Juſtitsminiſteren til at undergive det en ſaadan Overveielſe og derefter tage Beſtemmelse om, hvorvidt der er Anſag til at forelægge Lovforſlag derom for Thinget. Hvorvidt et ſaadant Lovforſlag bør forelægges, derom har Udvalget ikke villet udtale ſig beſtemt, og det vil ogſaa ſes baade af Flertallets og Mindretallets Udtalelſer, at man ikke har nogen beſtemt Anſuelſe om, i hvilken Retning Forandringer bør gaa, at man har villet udtrykkelig opfordre til at forelægge et ſaadant Lovforſlag, medens man er enig om at ønske Forholdet undergivet en alvorlig Overveielſe fra Regjeringens Side. Det er for en væſentlig Del kun Antydninger, der ere fremkomne fra begge Sider. Flertallets og Mindretallets Opfattelſe af Forholdet er imidlertid noget forſkjellig. Flertallet kan navnlig give Mindretallet Ret, naar det udtaler, at der i den Tid, der er forløben ſiden Lyendeløvens Fremkomſt, ikke synes at være indtraadt Forhold, der have forringet Lyendets Stilling overfor Husbonden. Dette kan ſiges i juridisk Henseende, medens det derimod er ganſke ſikkert, at der er